

Kamer van Koophandel Nederland
T.a.v. de heer. F.J. Lavooij
Postbus 171
2501 CD Den Haag

Den Haag, 3 februari 2009

Betreft: reactie artikel FD

Geachte heer Lavooij,

Het Platform Zelfstandige Ondernemers (PZO) en Vakcentrale FNV willen middels deze brief een reactie geven op het artikel 'Nederland telt steeds minder echte ondernemers', gepubliceerd in het Financieel Dagblad dd. 25 januari jl.

PZO en FNV betreuren het dat de heer De Jong namens de Kamer van Koophandel heeft aangegeven dat zzp'ers maar een beperkte bijdrage leveren aan de Nederlandse economie. PZO en FNV zijn van mening dat de ruim 800.000 zelfstandigen in Nederland een onmisbare bijdrage leveren. Goed ontwikkeld zelfstandig ondernemerschap bevordert de dynamiek en de economische veerkracht van de maatschappij. Zelfstandigen brengen specifieke kennis en expertise, waar grote bedrijven optimaal gebruik van kunnen maken. Deze uitwisseling van kennis en kunde draagt bij aan de innovatiekracht van de Nederlandse economie.

De smalle visie dat groei -en succes- van een onderneming valt af te meten aan het aantal personeelsleden dat een organisatie heeft, is achterhaald. Groei van een onderneming kan namelijk ook op andere wijzen worden gerealiseerd, dan door het aannemen van personeel. De meeste zzp'ers kiezen er inderdaad nadrukkelijk voor om geen personeel in dienst te nemen. Dat neemt echter niet weg dat zzp'ers geen ondernemers zijn. Zzp'ers gaan steeds meer structurele of tijdelijke samenwerkingsverbanden aan met andere zzp'ers. De laatste jaren zien wij de trend dat er zo steeds meer flexibele ad-hoc organisaties ontstaan die broodnodig zijn binnen onze economie.

In tijden van economische crisis wordt de toegevoegde waarde van zzp'ers extra bewezen. Zelfstandigen houden zelf de broek op en creëren hun eigen werk. Zzp'ers blijken juist in deze tijd echte ondernemers te zijn. De mensen die tot onze achterban horen worden creatief, overleven door nieuwe samenwerkingsverbanden aan te gaan en passen hun dienstverlening aan. Dat is bij uitstek een kenmerk van goed ondernemerschap.

PZO en FNV sluiten natuurlijk niet de ogen voor de recente cijfers van het CBS. Zzp'ers hebben door de economische recessie het moeilijker dan ooit. We dringen bij het kabinet erop aan om enkele crisismaatregelen te nemen om de zzp'ers tegemoet te komen. Ook constateren we dat een deel van de zzp'ers terugkeren in loondienst, al dan niet tijdelijk, en er komen inderdaad starters bij door ontslaggolven. Wij willen wel onderstrepen dat een negatieve aanleiding, zoals werkeloosheid en ontslag, niet uitsluit dat het motief om te starten positief kan zijn. Uit onderzoek is gebleken dat zzp'ers die vanuit de WW zijn gestart, bijna 80% na twee jaar nog op eigen benen staat. Deze zzp'ers hoeft men niet te beschouwen als zzp'ers tegen wil en dank, maar als professionals die op een keerpunt in hun werkende leven hebben gekozen voor het zelfstandig ondernemerschap.

Bij het starten en ondernemen, juist in crisistijd, moeten zzp'ers in de optiek van PZO en de FNV kunnen vertrouwen en steunen op onder andere de Kamers van Koophandel. De uitspraken van de heer De Jong namens de Kamer van Koophandel Nederland kunnen wij in dat kader niet plaatsen en staan ons inziens haaks op het beleid dat de regionale Kamers voeren. Daar worden zzp'ers wél als een serieuze groep ondernemers gezien en ontvangen ze steun en support. Wij horen graag van u of die regionale erkenning van het belang van zzp'ers ook door u wordt gedeeld, of dat er sprake is van een discrepantie tussen het landelijke en het regionale beleid voor zzp'ers.

Namens het Platform Zelfstandige Ondernemers (PZO) en de Vakcentrale FNV

Met vriendelijke groet,

Mw. Esther Raats-Coster
Voorzitter PZO

Dhr. Leo Harteveld
Federatiebestuurder FNV

Contact:

Mw. Mieke van Westing, Sr. Beleidsadviseur PZO

E: vanwesting@pzo.nl

T: 070-3490364

PZO

Postbus 93002

2509 AA Den Haag

Dhr. Ronald van der Krogt, Beleidsmedewerker zzp

E: ronald.vanderkrogt@vc.fnv.nl

T: 020-5816547

Vakcentrale FNV

Postbus 8456

1005 AL Amsterdam

C.C.: Voorzitters van Bestuur Regionale Kamers van Koophandel